

Expertise • Nieuws

De BVBA wordt de BV – Niet noodzakelijk een 'besloten' vennootschap!

03/05/2019 • Voeg reactie toe • door Jubel

Geschreven door Jubel

Het federaal parlement heeft op 28 februari 2019 **het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen ("WVV")** goedgekeurd. Het nieuwe wetboek trad **vanaf 1 mei 2019** stapsgewijs in werking.

Het is de bedoeling van de wetgever om het Belgische vennootschapsrecht **flexibeler** en **eenvoudiger** te maken. Een aantal (minder populaire) vennootschapsvormen worden afgeschaft en het nieuwe WVV houdt in hoofdzaak 4 basisvormen over:

- de maatschap,
- de coöperatie vennootschap (CV),
- de besloten vennootschap (BV),
- de naamloze vennootschap (NV).

De **besloten vennootschap (BV)**, de opvolger van de huidige BVBA, moet de basisvennootschapsvorm bij uitstek worden voor de kleine en middelgrote ondernemingen. De **naamloze vennootschap (NV)** is dan weer de aangewezen rechtsvorm voor de grootste en beursgenoteerde ondernemingen. De **coöperatieve vennootschap (CV)** zal alleen nog openstaan voor ondernemingen die daadwerkelijk het coöperatieve gedachtegoed nastreven.

Dat de BV de standaardvennootschap moet worden voor **de kleine tot middelgrote vennootschappen**, is echter nog niet zo evident. De BV is immers, zoals de naam al zegt, een **besloten** vennootschap, wat betekent dat de aandelen niet vrij overdraagbaar zijn.

Huidig recht: overdracht van aandelen in een BVBA strikt geregeld

Voor de BVBA geldt momenteel een strikte wettelijke regeling, waarbij de overdracht van aandelen enkel toegelaten is aan een medevenoot, aan de echtgenoot van de overdrager, aan bloedverwanten van de overdrager in de rechte lijn, of aan andere door de statuten toegelaten personen. Voor de overdracht van aandelen aan derden is echter **de instemming vereist van ten minste de helft van de vennoten, die ten minste drie vierde van het kapitaal bezitten**, na aftrek van de aandelen die worden overgedragen (huidig art. 249 W. Venn.).

Deze wettelijke regeling is van dwingend recht. De statuten van de BVBA kunnen de wettelijke beperkingen inzake de overdracht van aandelen niet versoepelen, doch enkel verstrengen.

Een aandelenoverdracht die de nodige instemming van de medevennoten ontbeert, is per definitie *ongeldig*.

Toekomstig recht: overdracht van aandelen in een BV flexibel

Het strikte wettelijke regime inzake de overdracht van aandelen kan ondernemers afschrikken om voor de BV te kiezen. Ondernemers die een vennootschap voornamelijk zien als een instrument om risicokapitaal bijeen te brengen, en voor wie het minder uitmaakt wie precies de aandelen in handen heeft, zullen eerder kiezen voor de NV (die eigenlijk meer bedoeld is voor de grotere vennootschappen), of ze zullen opteren voor een flexibelere buitenlandse vennootschap.

De wetgever heeft dit ingezien en in het nieuwe vennootschapsrecht zijn **de wettelijke beperkingen** op de overdracht van aandelen in een BV daarom voortaan **slechts van aanvullend recht**, zodat de statuten ervan kunnen afwijken. In tegenstelling tot wat het geval is voor de huidige BVBA, kunnen de statuten van een BV de wettelijke regeling inzake aandelenoverdrachten ook **versoepelen**. Zo kunnen de statuten van een BV voorzien dat de aandelen in die BV volledig vrij overdraagbaar zijn. De aandeelhouders van de BV kunnen dus via de statuten zelf vrij bepalen hoe open of gesloten de vennootschap zal zijn.

Conventionele beperkingen op de overdracht van aandelen

In veel situaties zal de persoonlijkheid van de aandeelhouder wel een belangrijke rol spelen. Men denke hier bijvoorbeeld aan de hypothetische situatie waarbij een talentvolle chefkok een restaurant wil beginnen, maar zelf niet over de nodige middelen beschikt en dus een beroep moet doen op een investeerder. Als de investeerder en de chefkok samen een vennootschap oprichten om het restaurant uit te baten, dan zal die investeerder willen dat zijn begaafde chefkok niet aan eender wie en op eender welk moment zijn aandelen kan overdragen.

De aandeelhouders kunnen in dat geval allerlei overdrachtsbeperkende clausules opnemen in de statuten van de vennootschap. In het huidige vennootschapsrecht is er discussie over de vraag of de statutaire afspraken inzake de overdracht van aandelen ook kunnen worden afgedwongen ten aanzien van derden. Sommige auteurs menen dat de statutaire clausules niet kunnen worden tegengeworpen aan de derde-verkrijgers van de aandelen, indien die laatsten aannemelijk kunnen maken dat zij geen kennis hadden van die statutaire afspraken en te goeder trouw gehandeld hebben.

De wetgever heeft nu een eind gemaakt aan deze discussie: het nieuwe WVV bevestigt dat **statutaire overdrachtsbeperkingen te allen tijde tegenstelbaar zijn aan derden**.

Aandeelhouders kunnen ook nog steeds overdrachtsbeperkende afspraken vastleggen in een onderlinge aandeelhoudersovereenkomst, zonder dat deze afspraken worden opgenomen in de statuten van de vennootschap. Deze onderlinge afspraken tussen aandeelhouders kunnen dan wel de regeling die statutair is voorzien niet versoepelen, doch enkel verstrengen. Het nieuwe WVV voorziet dat een aandeelhouder kan vragen dat de **conventionele overdrachtsbeperkingen** worden **vermeld in het aandelenregister**, zodat ook deze onderlinge afspraken **tegenstelbaar** worden **aan derden** en aan de vennootschap.

Het nieuwe WVV voorziet in een flexibilisering van de wettelijke regeling inzake de overdraagbaarheid van aandelen in een BV. Zo kunnen de statuten van een BV bepalen dat de aandelen van de BV volledig vrij overdraagbaar zijn. De BV wordt in die hypothese ontdaan van haar besloten karakter, dat nochtans hét kenmerk bij uitstek was van de BVBA. Tegelijk voorziet het WVV in de mogelijkheid om conventionele overdrachtsbeperkingen beter afdwingbaar te maken tegenover derden. De inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen is meteen de gelegenheid om de bestaande regelingen voor aandelenoverdrachten door te lichten en daar waar nodig bij te sturen. We staan u daarbij graag bij.

Charles Petit (advocaat) & **Jan Sandra** (advocaat-vennoot)

IMPOSTO Advocaten
